

9. PIELIKUMS. STARPTAUTISKĀS UN VIETĒJĀS SADARBĪBAS KARTĒJUMS: KULTŪRAS ORGANIZĀCIJAS LIEPĀJAS PILSĒTĀ, DIENVIDKURZEMES UN KULDĪGAS NOVADOS 2024.GADĀ

Apakšpētījums “Liepāja – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027.gadā” novērtējuma pētījuma ietvaros

Autori: Baiba Tjarve un Līga Vinogradova, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūts

SATURS

Ievads	2
Pētījuma metodoloģija	3
Starptautisko sadarbību kartējums	5
Starptautisko projektu skaits un saņemtais finansējums no ārvalstu finansētājiem	5
Starptautisko sadarbības partneru tīkls	5
Starptautisko sadarbību tematiskais kartējums	9
Dalība starptautiskās organizācijās	10
Vietējo sadarbību kartējums	11
Secinājumi	16

IEVADS

Apakšpētījums "Starptautiskās un vietējās sadarbības kartējums: kultūras organizācijas Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados 2024.gadā" (apakšpētījums) īstenots "Liepāja – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027.gadā" novērtējuma pētījuma ietvaros (Novērtējums). Galvenie apakšpētījuma uzdevumi bija identificēt starptautiskās un vietējās sadarbības, to apmēru un daudzveidību, kā arī tēmas, par kādām šīs sadarbības tiek īstenotas. Šie uzdevumi atbilst divām Novērtējuma perspektīvām jeb izaicinājumiem saskaņā ar "Liepāja 2027" monitoringa matricu: (1) sadarbība un (5) iesaiste.

Izaicinājuma nr. 1 "SADARBĪBA. Iemācīties sadarboties. No provinces uz Eiropu" mērķa "dažādot un attīstīt savstarpējo un starptautisko sadarbību" ietvaros tika noskaidroti sekojoši indikatori par kultūras un radošo industriju organizācijām mērķteritorijās:

- 1) Sadarbības projektu skaits ar ārvalstu partneriem;
- 2) Ar starptautiskiem projektiem piesaistītā finansējuma apjoms;
- 3) Individuāla un institucionāla dalība starptautiskās organizācijās;
- 4) Starptautisko projektu saturiskā daudzveidība.

Izaicinājuma nr. 5 "IESAISTE. Mainīt domāšanu – no inertuma uz jēgpilnu darbību" mērķa "veicināt iedzīvotāju izpratni par līdziesaisti dažādos sabiedrības procesos" ietvaros tika noskaidroti sekojoši indikatori par kultūras un radošo industriju organizācijām mērķteritorijās:

- 1) Starpnozaru sadarbības formas un sadarbības projekti kultūras nozarē.

PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA

Viens no pētījuma uzdevumiem ir noskaidrot, kā, pateicoties iegūtajam Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 titulam un projekta laikā realizētajām aktivitātēm, Liepājā un apkārtnē novados tiks attīstīta starptautiskā un savstarpējā sadarbība. Pētījuma ietvaros 2024./2025.gadā tika veikta sākotnējā izpēte (kartējums) par situāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados, lai šos datus vēlreiz salīdzinātu ar situāciju pēc Eiropas kultūras galvaspilsētas norīšu īstenošanas.

Kartējuma ietvaros tika izstrādāta strukturēta informācijas pieprasījuma veidne, kas tika izsūtīta kultūras organizācijām Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados (mērķteritorijas).

Kultūras organizācijas tika atlasītas pēc sekojošiem kritērijiem un veicot šādus soļus: 1) "Liepāja 2027" oficiālie sadarbības partneri; 2) sekmīga dalība projektu konkursos laika periodā no 2021. līdz 2024.gadam novadu, Liepājas pilsētas un Kurzemes plānošanas reģiona mērogā. Pēc šiem atlasē kritērijiem tika atlasīts pietiekams skaits privātā sektora kultūras organizāciju – 76. Bet publiskā sektora institūciju skaits bija nepietiekams. 3) Tādēļ no Latvijas kultūras datu portālā "Kultūras dati" datubāzes tika papildus iekļautas visas publiskā sektora kultūras organizācijas – kopskaitā 129 kultūras organizācijas, kuru juridiskā adrese ir mērķteritorijās, kā arī trīs kultūras pārvaldes (Liepājas Kultūras pārvalde, Kuldīgas novada Kultūras nodaļa un Dienvidkurzemes Kultūras pārvalde).

Datu apkopošana notika sekojošā veidā. 1) Izsūtīti strukturēti informācijas pieprasījumi 208 informantiem; 2) 12 adreses tika atzītas par nederīgām (arī pēc adreses precizēšanas un atkārtotas izsūtīšanas), institūcijas likvidētas vai kā struktūrvienība nesniedz datus; 3) informantiem lūgums aizpildīt datu pieprasījumu izsūtīts kopskaitā trīs reizes (sākotnējā vēstule; atgādinājums un papildu atgādinājums publiskā sektora operatoriem no "Liepāja 2027" biroja), kā arī tika atbildēts telefoniski un rakstiski uz jautājumiem.

Saņemto atbilžu skaits: 17 atbildes no privātā sektora operatoriem; 21 atbilde no publiskā sektora operatoriem. Kopskaitā saņemtas 38 atbildes, tomēr jānorāda, ka daļā no atbildēm tiek norādīts, ka 2024.gadā nav bijušas nekādas sadarbības – ne starptautiskas, ne vietējas.

Informācijas pieprasījumā organizācijām tika vaicāts: 1) informācija par pašu organizāciju (tās juridisko statusu u.c.); 2) par 2024.gadā īstenoto starptautisko sadarbību (starptautisko projektu skaits un no ārvalstu finansētājiem saņemtā finansējuma apjoms; starptautiskie partneri, ar kuriem īstenoja sadarbību dažādos veidos finansētu projektu ietvaros un bez finansiālām saistībām; atslēgas vārdi, par kādām tēmām tika īstenotas šīs starptautiskās sadarbības; dalība starptautiskās organizācijās); 3) par 2024.gadā īstenotajām vietēja mēroga sadarbībām (vietēja mēroga partneri, ar kuriem īstenoja sadarbību dažādos veidos finansētu projektu ietvaros un bez finansiālām saistībām; atslēgas vārdi, par kādām tēmām tika īstenotas šīs sadarbības).

Iegūtā informācija tika apkopota vienotā datu failā; pētījuma autores kodēja sadarbības partneru juridisko statusu (publiskas institūcijas, privātas institūcijas, publiski dibinātas institūcijas), darbības nozares un apakšnozares. Šī informācija tika vizualizēta sadarbības tīklos, izmantojot tīklu analīzes metodi saikņu tipu un biežuma identificēšanai starp mērķteritoriju kultūras organizācijām vietējā mērogā un ar starptautiskajiem partneriem. Projektu skaits un finansējums nepietiekami iegūto atbilžu skaita dēļ netiek atspoguļots kvantitatīvi, bet aprakstoši. Tēmas, par kādām īstenoja sadarbības, atspoguļotas vārdu mākonī.

Tīkla analīze ir pieeja pētniecībā, kas ļauj samazināt sistēmu līdz abstraktai struktūrai, kas ietver tikai darbojošos aktorus un pamata savienojumus starp tiem (Newman, 2010). Tīkla analīze parāda struktūru, attiecības tajā un tajās ietverošās problēmas, bet nav paredzoša pieeja (Emirbayer & Goodwin 1994; Marin & Wellman 2011). Tīkls parasti tiek attēlots diagrammas veidā, kas sastāv no diviem vienkāršiem elementiem – virsotnes jeb aktori (attēloti kā punkti) un saites vai attiecības (attēlotas kā līnijas). Virsotnes un saites tīklā var ietvert papildinošo informāciju par sistēmu, piemēram, vārdus, saišu stipruma jeb apjoma mēru un citus raksturojošos elementus (Newman 2010; Barabasi 2012; Tabassum 2018). Virsotņu saites var būt tiešas un netiešas. Tiešas saites, kādas izmantotas šajā pētījumā, norāda uz attiecību nesimetriskumu (Tabassum 2018). Tas nozīmē, ka sadarbība ir prasīta konkrētai izlasei, bet ne visiem, kas ietverti tīklā (jeb no tiem, kas tiek nosaukti kā sadarbības partneri, netiek prasīta atgriezeniskā saite; atsevišķos gadījumos datu sniedzēji bija arī norādīti kā sadarbības partneri, izveidojot šādu atgriezenisko saiti).

Tīklus, kuri fokusējas uz tikai dažām virsotnēm, nedodot panorāmisku skatu uz visu struktūru (šajā gadījumā – pilnīgi visām aptvertā reģiona atbilstošajām organizācijām un to sadarbības partneriem) sauc par egocentriskiem tīkliem, un metodoloģiski tas apgrūtina dažādu tīkla analīzes mēru precīzu piemērošanu. Lai iegūtu pēc iespējas precīzākus tīkla analīzes rezultātus, ir jāsavāc pilni dati par visu pētīto kopu, t.i. jāprasa pilnīgi visiem tīklā iesaistītajiem par viņu attiecībām ar pārējiem tīkla dalībniekiem (Scott 2012; Marin & Wellman, 2011). Šādu pieeju apgrūtina arī tas, ka vietējās sadarbības neattiecas tikai uz mērķteritorijām, bet

var būt visas Latvijas mērogā. Attiecīgi, atkārtotā pētījumā būtu nepieciešams iegūt pēc iespējas vairāk un pilnīgākas atbildes no mērķteritorijām.

Tīkla analīzē var tikt izmantoti dažādi mēri, kā raksturot tīklu. Viens no pamata mēriem, kas tika izmantots pētījumā, ir pakāpes centralitāte jeb saišu skaits, kas iziet un ieiet kādā virsotnē (Tabassum 2018), ļaujot identificēt, pirmkārt, tās institūcijas, ar kurām sadarbojas visvairāk mērķteritoriju institūciju, un, otrkārt, tās, kurām ir vairāk sadarbības partneru. Jāatzīmē, ka datu vākšanā izmantotā subjektīvā pieeja uzliek atbildību datu sniedzējam (institūcijas pārstāvim) atcerēties pēc iespējas precīzāk un patiešām norādīt vietējos sadarbības partnerus. Otrs mērs, uz kuru vērts paskatīties pētījuma kontekstā ir starpniecības centralitāte, kas parāda, cik lielā mērā virsotne atrodas starp citām virsotnēm tīklā, tādējādi parādot aktora nozīmīgo lomu informācijas plūsmā starp citām virsotnēm. Aktori ar augstu starpniecības centralitāti ir svarīgi informācijas aprītē tīklā (Goldbeck 2015; Tabassum 2018).

Pētījumā tīkla analīzes īstenošanai izmantota programma *Gephi*. Informācija par datu sniedzējiem (kultūras institūcijām mērķteritorijās) un sadarbības partneriem ir anonimizēta (izņemot attēlu par biežākajiem sadarbības partneriem, kas pētījumā nebija datu devēji), t.i. netiek atspoguļoti to nosaukumi, bet katrā atsevišķajā tīkla attēlā izceltas tam būtiskākās īpašības ar krāsu un/vai kategoriju nosaukumiem.

Informācijas ieguves periods: 2025.gada februāris par norisēm 2024.gadā.

STARPTAUTISKO SADARBĪBU KARTĒJUMS

STARPTAUTISKO PROJEKTU SKAITS UN SAŅEMTAIS FINANSĒJUMS NO ĀRVALSTU FINANSĒTĀJIEM

Informantiem tika lūgts norādīt, cik starptautiskie projekti tika īstenoti 2024.gadā konkrētajā organizācijā (kritērijs: saņemts finansējums 2024.gadā) un cik kopā saņemts finansējums no ārvalstu finansētājiem šiem projektiem (kritērijs: saņemts finansējums 2024.gadā, eiro). Tikai sešas institūcijas norādīja, ka ir bijušas šādi starptautiskie projekti, par kuriem 2024.gadā ienācis finansējums. Projektu skaits: no viena līdz sešiem. Vairākas institūcijas rakstiski vai telefoniski norādīja, ka starptautiski sadarbības projekti ir bijuši, bet, vai nu finansējums ienācis citā gadā, vai arī sadarbības finansētas tiešā veidā apmaksājot starptautisko sadarbības partneru aktivitātes.

Sešas organizācijas atbildēs norādīja summas, kādas ir 2024.gadā saņemtas no ārvalstu finansējuma avotiem. Nelielā atbilžu skaita dēļ nav iespējams izdarīt vispārinošus secinājumus.

1. tabula. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados īstenoto starptautisko projektu skaits un no ārvalstu institūcijām saņemtais finansējums (eur), 2024.gads

Projektu skaits	2024.gadā saņemtais ārvalstu finansējums, eur
1	12440
1	1900
4	68000
2	23876
1	8141
1	34000

Kopumā jāsecina, ka mērķteritorijās organizācijas starptautiskus sadarbības projektus īsteno maz, kā arī reti piesaista ārvalstu finansējumu.

STARPTAUTISKO SADARBĪBAS PARTNERU TĪKLS

Pētījumā tika apkopota informācija par starptautiskajiem sadarbības partneriem (institūcijām), to pārstāvētajām valstīm, pārstāvētajām nozarēm, juridisko statusu (publiski vai privāts) un vai šī sadarbība ir ar vai bez finansējuma. Atbilstoši tēmām iegūtie dati atspoguļoti četros tīklos. Starptautiskajā sadarbības tīklā **virsošnes** (punkti) ir mērķteritorijas kultūras institūcijas un starptautiskie sadarbības partneri (institūcijas), savukārt saites ir sadarbība. Izveidotās saites ir tiešas, t.i. tās ir vērstas no mērķteritoriju institūcijām uz ārvalstu sadarbības partneru institūcijām, no kurām netiek iegūta atgriezeniskā saite, vai tās nesadarbojas ar kādu no Latvijas institūcijām. Tādējādi tīkls ir egocentrisks un atspoguļo tikai sadarbības no mērķteritoriju institūciju perspektīvas. Vēl jāatzīmē, ka Latvijā esošajām mērķteritorijas virsošnēm šādā starptautiskās sadarbības tīklā netika fiksēta savstarpējā sadarbība un tā neizriet no kāda viena kopīga projekta vai virsošnes, tādējādi padarot šādu tīklu izklaidētu un savstarpēji nesaistītu (ja neskaita četras starptautiskās institūcijas, ar kurām sadarbojas vairāk nekā viena mērķteritorijas institūcija). Lai to vizuāli attēlotu kā izrietošu no viena avota un sakopotu vienā tīklā, izmantota pieeja, kurā kā viduspunkts likta "Latvija".

Kopumā 15 mērķteritoriju kultūras institūcijas norādījušas starptautisko sadarbību. Tām ir 56 saites ar 52 starptautiskajiem partneriem. Vislielākais sadarbību skaits ir 12 (publiskai institūcijai), pa vienai ir arī tādas mērķteritorijas institūcijas, kam ir norādīti 10 un 7 sadarbības partneri. Diviem norādīti 5, vienam 4 un četriem 2, atlikušajiem pieciem ir pa vienam partnerim. Vidēji tās ir 3,7 starptautiskās sadarbības.

Valstis, ar kurām sadarbojas

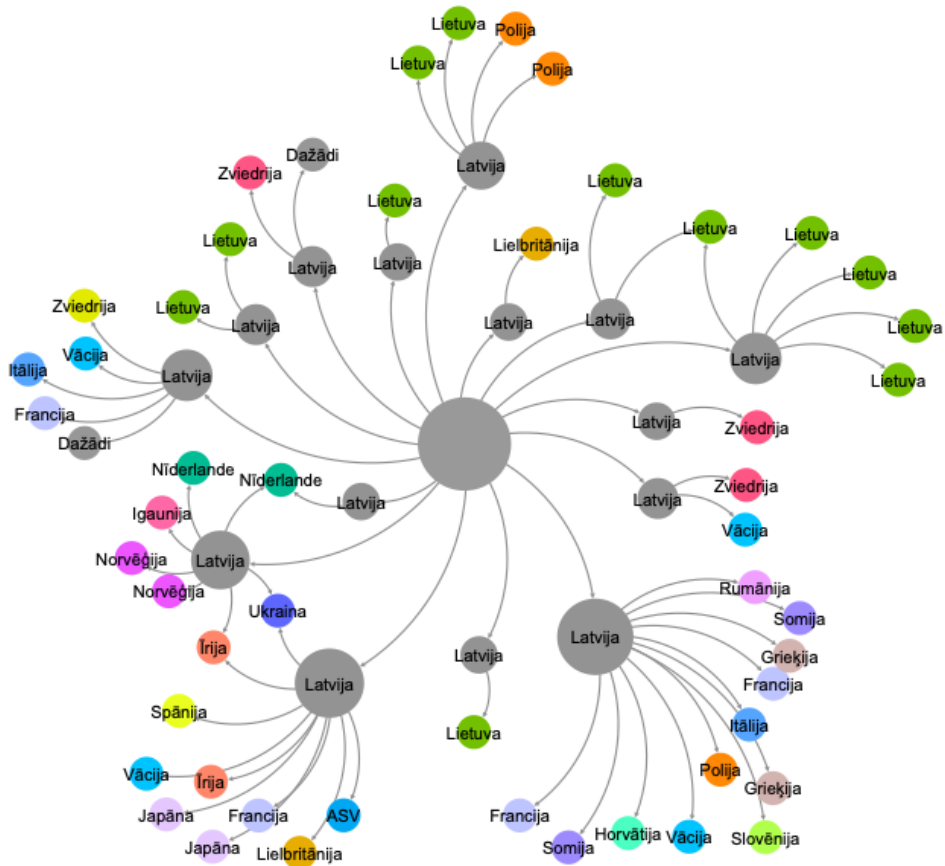
Mērķteritorijas kultūras institūcijas norādījušas, ka starptautiski sadarbojas ar 20 valstīm (Lietuva, Vācija, Francija, Polija, Zviedrija, Nīderlande, Grieķija, Norvēģija, Japāna, Īrija, Somija, Itālija, Lielbritānija, ASV, Ukraina, Slovēnija, Rumānija, Igaunija, Spānija, Horvātija), dažos gadījumos nebija iespējams identificēt sadarbības partneri kā vienu, bet vairāku valstu kopumu.

Visbiežāk sadarbības institūcijas bijušas Lietuvā (21% no kopējā sadarbību skaita jeb 13 sadarbības), ievērojami mazāk citās valstīs, no tām biežāk – Vācijā (8%), Francijā (6%) un Polijā (5%).

Mērķteritorijas institūcijas starptautiskās sadarbības gadījumā parasti sadarbojas ar dažādām valstīm, tikai vienā gadījumā, kur bijušas vairākas sadarbības, tā bijusi tikai ar vienu konkrētu valsti (Lietuvu).

Starp minētajām valstīm ir četras starptautiskās institūcijas, ar kurām sadarbojušās vairāk nekā viena mērķteritorijas institūcija, un tās ir no Lietuvas, Nīderlandes, Ukrainas un Īrijas. Attiecīgi, redzams, ka ir institūcijas, kas interesē vairākas mērķteritorijas institūcijas. Starp šīm četrām institūcijām ir divas vēstniecības, bibliotēka Lietuvā un fonds.

1. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados starptautiskās sadarbības tīkls (valstis, ar kurām sadarbojas), 2024.gads

2. tabula. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados starptautiskās sadarbības (valstis, ar kurām sadarbojas), 2024.gads (%)

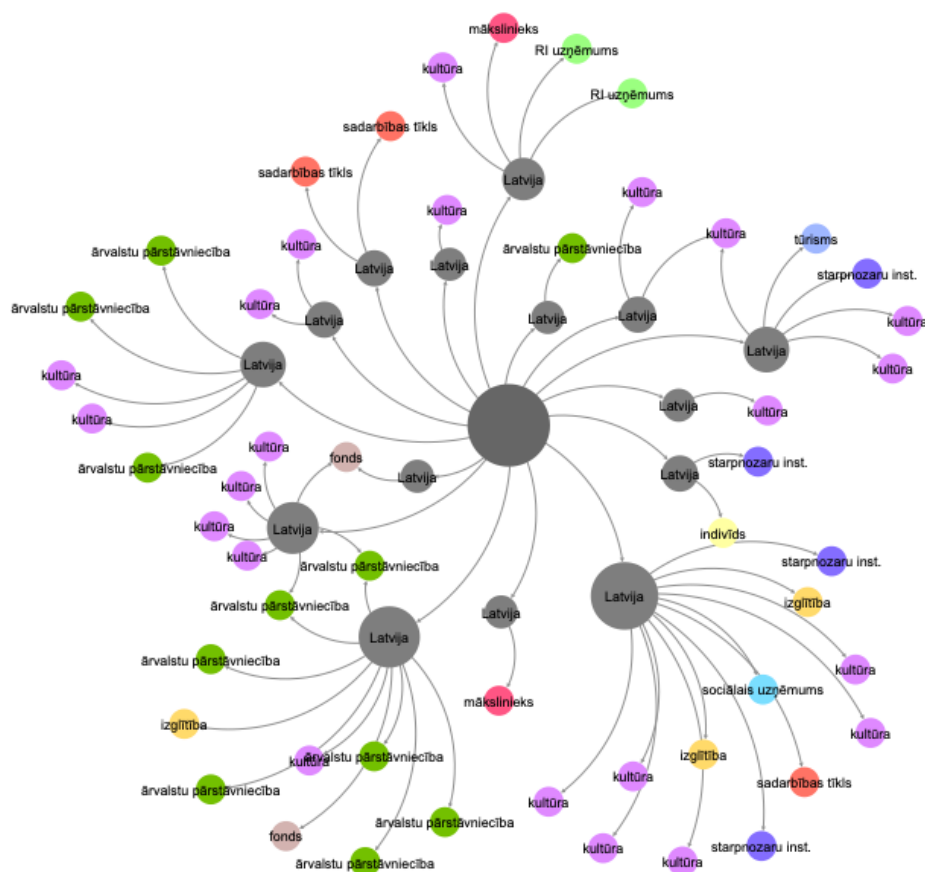
Valsts	Procenti	Valsts	Procenti
Lietuva	21%	Somija	5%
Vācija	8%	Itālija	5%
Francija	6%	Lielbritānija	5%
Polija	6%	ASV	2%

Zviedrija	5%	Ukraina	2%
Nīderlande	5%	Slovēnija	2%
Grieķija	5%	Rumānija	2%
Norvēģija	5%	Igaunija	2%
Japāna	5%	Spānija	2%
Īrija	5%	Horvātija	2%
Dažādi	5%		

Starptautisko partneru pārstāvētās nozares

Analizējot starptautisko partneru pārstāvētās nozares, var secināt, ka lielākā daļa mērķteritorijas institūciju starptautiski sadarbojas ar kultūras institūcijām (42% no kopējā starptautisko sadarbību skaita). Galvenās pārstāvētās apakšnozares – laikmetīgā māksla, mūzika, bibliotēkas, nemateriālais kultūras mantojums, amatniecība, literatūra, muzeji un vizuālā māksla. Diezgan bieži ir arī sadarbība ar ārvalstu pārstāvniecībām (pamatā – vēstniecībām) – 21%. Mazāk sadarbojas ar starpnozaļu institūcijām (8%), izglītības institūcijām un sadarbības tīkliem (katram 6%), māksliniekiem, radošo industriju uzņēmumiem, fondiem (katram 4%), sociāliem, tūrisma uzņēmumiem, indivīdiem (katram 2%). Tīklā redzams, ka tās organizācijas, kuras sniegušas informāciju par plašāku sadarbības partneru loku, sadarbojas ar institūcijām, kas pārstāv daudzveidīga tipa nozares.

2. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados starptautiskās sadarbības tīkls (starptautisko partneru pārstāvētās nozares), 2024.gads

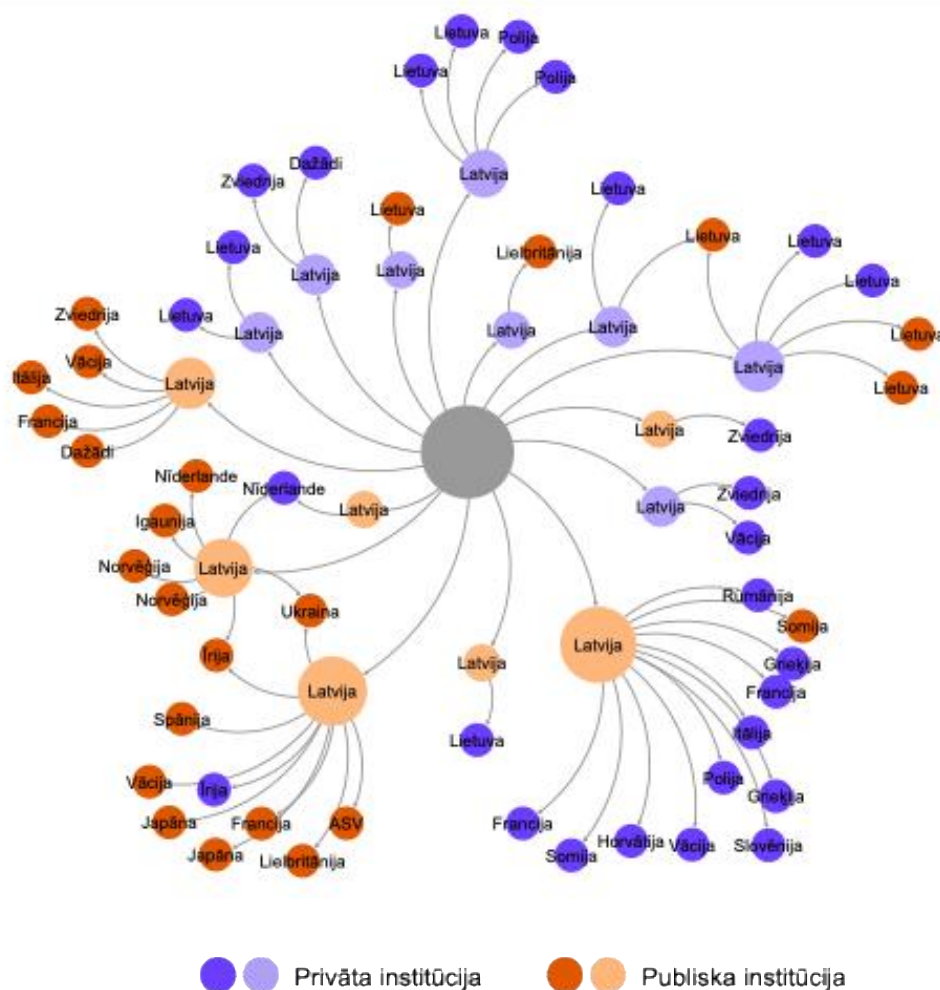

Sadarbība ar privātajām un publiskajām organizācijām

Starptautiskie sadarbības partneri pēc juridiskā statusa pārstāv gan publisko, gan privāto sektoru. Kopumā tīklā ir 46% publiskās institūcijas (35% ir sadarbības partneri un 10,5% – informācijas devēju institūcijas) un 54% privātās institūcijas (42% sadarbības partneri un 12% – informācijas devēju institūcijas).

Tīklā vairāk dominē vienveidīga juridiskā statusa attiecības starp mērķteritorijas un starptautiskajām institūcijām. Piemēram, ja vietējā institūcija ir privāta, tad starptautiski sadarbojas arī ar privātām, un ja publiska – tad publiskām. Tikai dažos gadījumos un ar mazu sadarbības partneru skaitu situācija ir pretēja vai sadarbojas ar abu statusu institūcijām. Izņēmums ir mērķteritorijas publiska institūcija ar vislielāko sadarbības partneru skaitu, kas pamatā ir privāti.

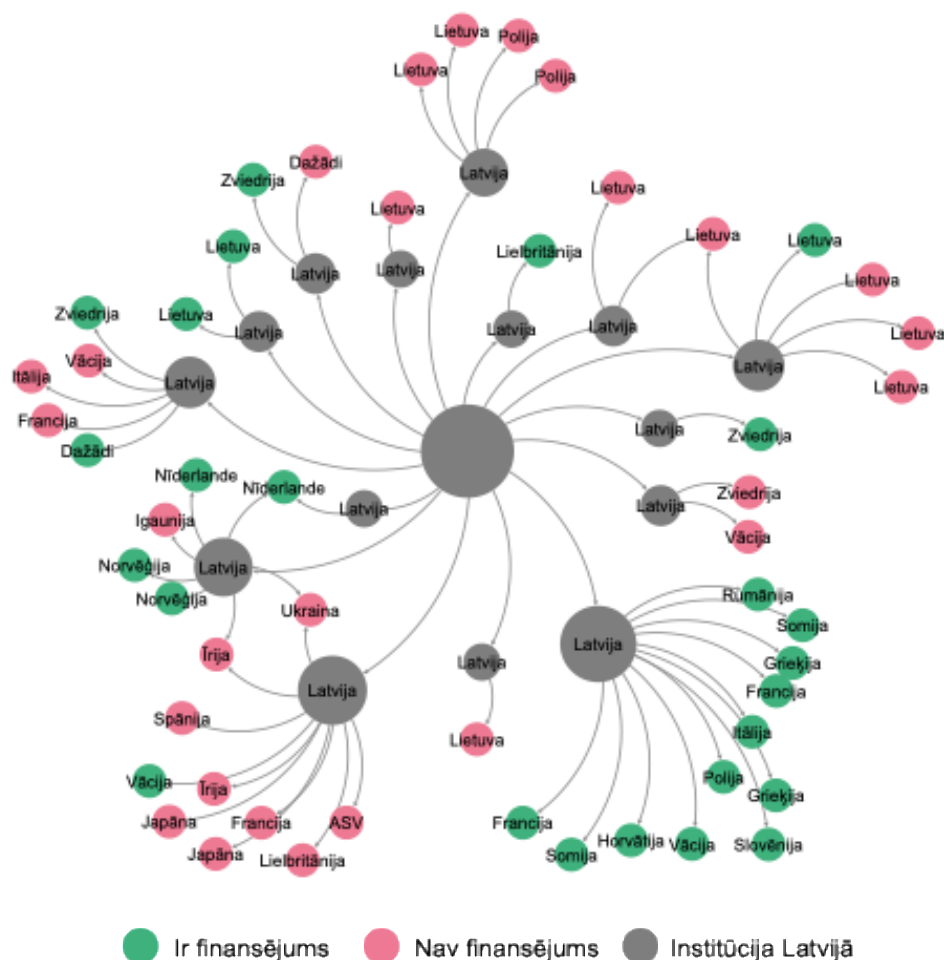
3. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados starptautiskās sadarbības tīkls (starptautisko partneru juridiskais statuss), 2024.gads.

Sadarbība ar un bez finansējuma

Analizējot tīklu pēc tā, vai ar konkrēto sadarbības partneri saista finansiālas saiknes, var secināt, ka nedaudz vairāk dominē sadarbība bez finansējuma (54% gadījumu). Finansiālās saistības bijušas ar 46% sadarbības partneriem. Mērķteritorijas institūcijas, kas bijušas ar visvairāk sadarbības partneriem starptautiski, sadarbojas ar tiem gan ar, gan bez finansiālajām saistībām. Ir viena mērķteritorijas institūcija (publiska) ar lielu sadarbības partneru skaitu, kas ar visiem starptautiskajiem partneriem sadarbojas ar finansējumu. Savukārt ir viena mērķteritorijas institūcija (biedrība), kas sadarbojas bez finansējuma saitēm. Pārējo institūciju sadarbības ir gan ar, gan bez finansējuma, vai arī sadarbību skaits ir pavisam neliels, lai izdarītu kādus secinājumus. Lielāks datu devēju skaits ļautu izdarīt precīzākus secinājumus.

4. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados starptautiskās sadarbības tīkls (sadarbība ar starptautiskiem partneriem ar un bez finansējuma), 2024.gads

STARPTAUTISKO SADARBĪBU TEMATISKAIS KARTĒJUMS

Tā kā viens no uzdevumiem bija kartēt starptautisko projektu saturisko daudzveidību, tad informantiem tika lūgts norādīt vienu līdz desmit atslēgas vārdus, domājot par 2024. gadu un īstenotajām starptautiskajām sadarbībām – par kādām tēmām tika īstenotas šīs starptautiskās sadarbības.

5. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados īstenoto starptautisko sadarbību tematiskais loks, 2024.gads

Projektu tematiskā analīzē (atslēgas vārdu vizualizācija) liecina par lielu saturisko daudzveidību, īpaši iezīmējas dažādas ar kultūras mantojuma, jo īpaši ar nemateriālo kultūras mantojumu un tā saglabāšanu saistītas tēmas. Būtiska tēma starptautiskajos sadarbības projektos saistīta ar "latviešu" kultūras tematisko loku. Daļēji šāds tematiskais fokuss izskaidro kopumā salīdzinoši mazaktīvo starptautisko sadarbību (skatīt tīklu vizualizācijas), jo tematiskā projektu analīzē rāda, ka lielā mērā starptautiskajos sadarbības projektos Liepājas, Kuldīgas novada un Dienvidkurzemes novada organizācijas reprezentē latviešu kultūru, mākslu un valodu, kā arī tradicionālo kultūru un mantojumu, nevis sadarbojas par starptautiski aktuālām, horizontālām tēmām. Skatoties uz apakšnozārēm, salīdzinoši bieži parādās sadarbība ar bibliotēkām. Mērķauditorijas ziņā izceļas bērnu, kā arī jauniešu auditorija. Savukārt kā norises vieta izceļas Karosta.

DALĪBA STARPTAUTISKĀS ORGANIZĀCIJĀS

Datu pieprasījumā organizācijām tika lūgts norādīt, vai organizācija vai šīs organizācijas pārstāvis 2024.gadā darbojās starptautiskās organizācijās. Tika saņemtas tikai divas atbildes par pārstāvību starptautiskās interešu aizstāvības organizācijās konkrētā kultūras apakšnozarē. Jāpieņem, ka kopumā mērķteritorijās organizācijas līdzdarbojas arī citās starptautiskās organizācijās, tomēr šīs izpētes ietvaros iegūtā informācija liecina par zemu aktivitāti.

VIETĒJO SADARBĪBU KARTĒJUMS

Tā kā viens no uzdevumiem bija kartēt starpnozaru sadarbības formas un sadarbības projektus kultūras nozarē, kultūras organizācijām Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados tika lūgts sniegt informāciju par vietējiem sadarbības partneriem (gan kultūras nozarē, gan ārpus), ar ko organizācija ir sadarbojusies 2024.gadā dažādos veidos gan ar finansiālām, gan bez finansiālām saistībām. Papildus tika lūgts norādīt vienu līdz desmit atslēgas vārdus, par kādām tēmām tika īstenotas šīs sadarbības. Iegūtā informācija vizualizēta kā sadarbības tīkli (lai raksturotu vietējās sadarbības dažādos griezumus) un kā vārdu mākonis (lai raksturotu tēmas).

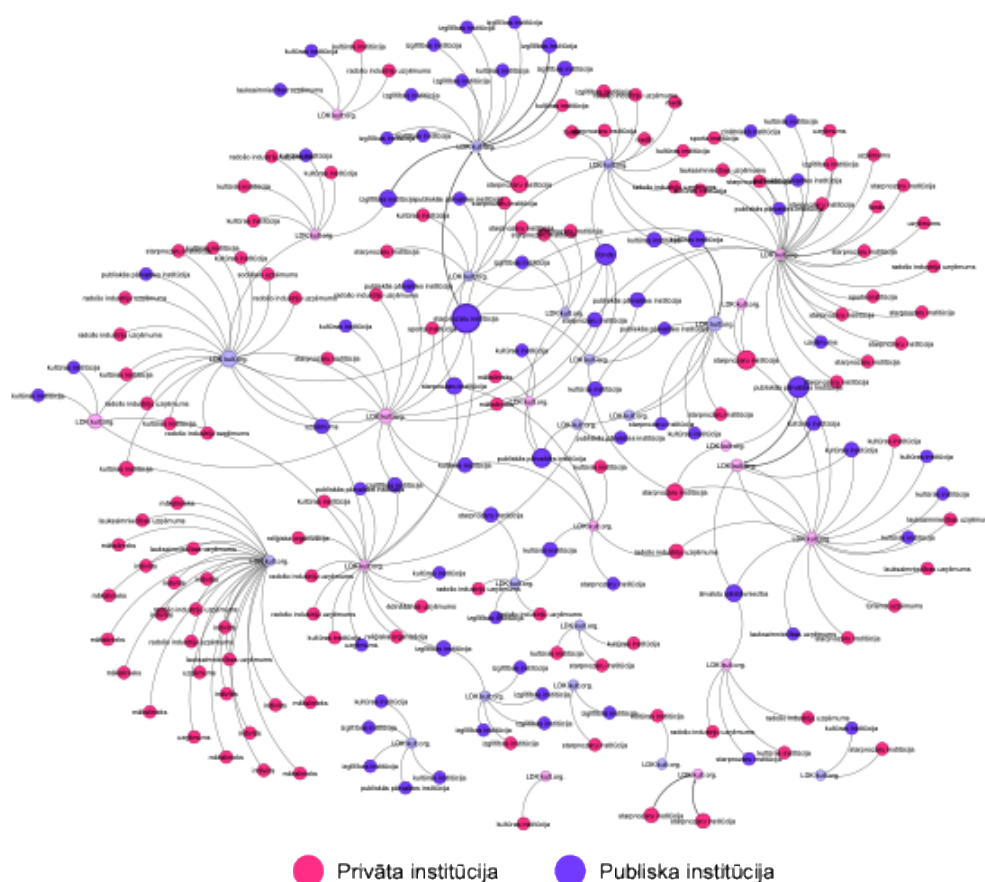
Vietējo sadarbību tīkli

Apkopotie dati par vietējām sadarbībām un sadarbības tīklu vizualizācija ļauj konstatēt (1) kāda veida juridiskās organizācijas sadarbojas mērķteritorijās; (2) kādās apakšnozarēs organizācijas sadarbojas visbiežāk; (3) cik lielā mērā sadarbības tiek attīstītas finansiālu saikņu ietvaros, cik – bez finansējuma; (4) kuras ir tās organizācijas, kas visvairāk piesaista sadarbības partnerus un ar kurām visbiežāk sadarbojas.

Tīklā informāciju par vietējām sadarbībām sniegušas 32 mērķteritorijas kultūras institūcijas. Tās nosaukušas vēl 186 sadarbības partnerus (daļai datu devēju vietējie sadarbības partneri bija citi datu devēji), kopā veidojot tīklu no 218 virsotnēm. Tīkls sastāv no 239 sadarbības saitēm.

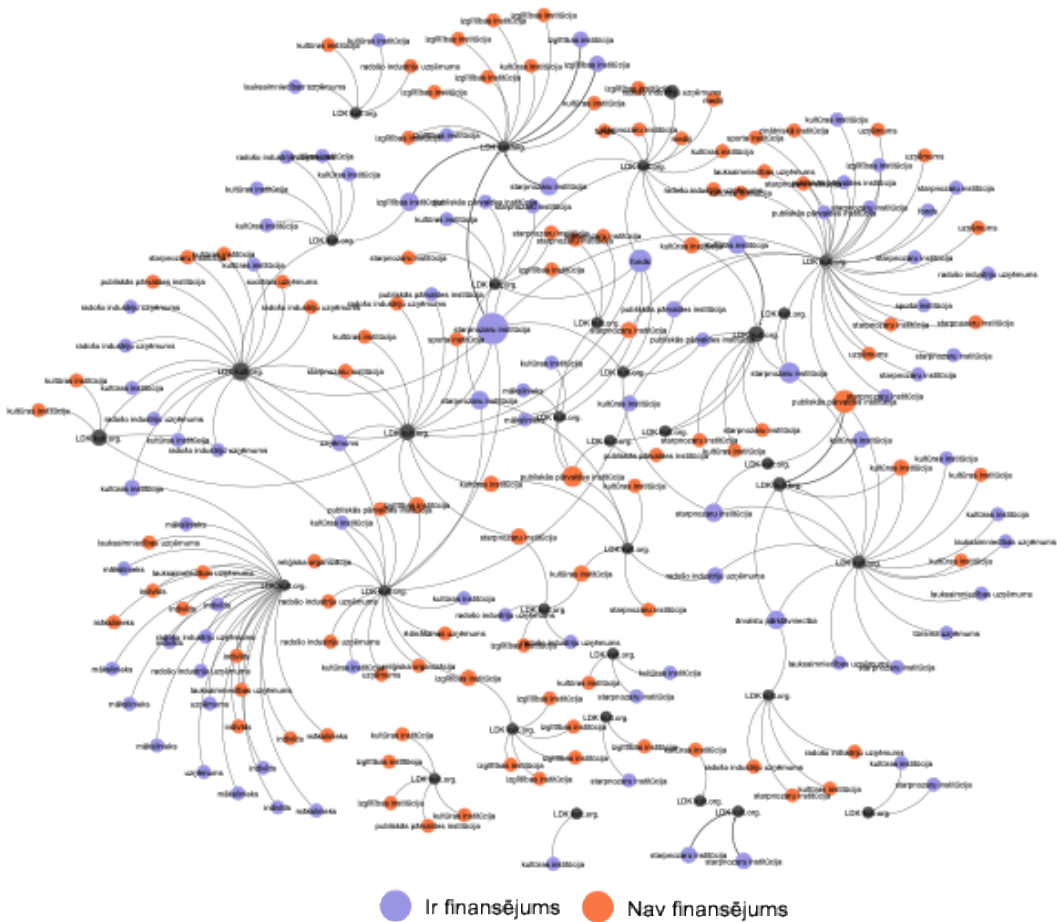
Sadarbības tīklā (t.sk. datu sniedzēji un viņu sadarbības partneri) 60% organizāciju ir privāti dibinātas institūcijas (SIA, nodibinājumi, biedrības), bet 40% ir publiskas institūcijas (valsts, pašvaldību, kā arī publiski dibinātas institūcijas). Tīkla zīmējumā var novērot, ka publiskās institūcijas biežāk sadarbojas ar citām publiskām institūcijām, acīmredzot pašvaldības kultūras institūciju tīkls un administratīvās pārvaldības forma veicina šo sadarbību veidošanos. Savukārt privātās organizācijas veido sadarbības ar dažādiem juridiskiem spēlētājiem, tomēr biežāk – ar privāto sektoru.

6. attēls. Privāto un publisko kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados sadarbības tīkls, 2024.gads

Apmēram puse no sadarbībām tiek veidotas dažādos veidos finansētu projektu ietvaros (53%), bet otra puse (47%) – ar citiem vietējiem sadarbības partneriem (gan kultūras nozarē, gan ārpus bez finansiālām saistībām). Tas liecina par ļoti aktīvām sadarbības saitēm starp vietējām organizācijām, veidojot dažādus neformālus sadarbības tīklus un sadarbojoties ne tikai finansiālu saistību ietvaros.

7. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados sadarbības tīkls vietējā mērogā ar finansiālām un bez finansiālām saiknēm, 2024.gads

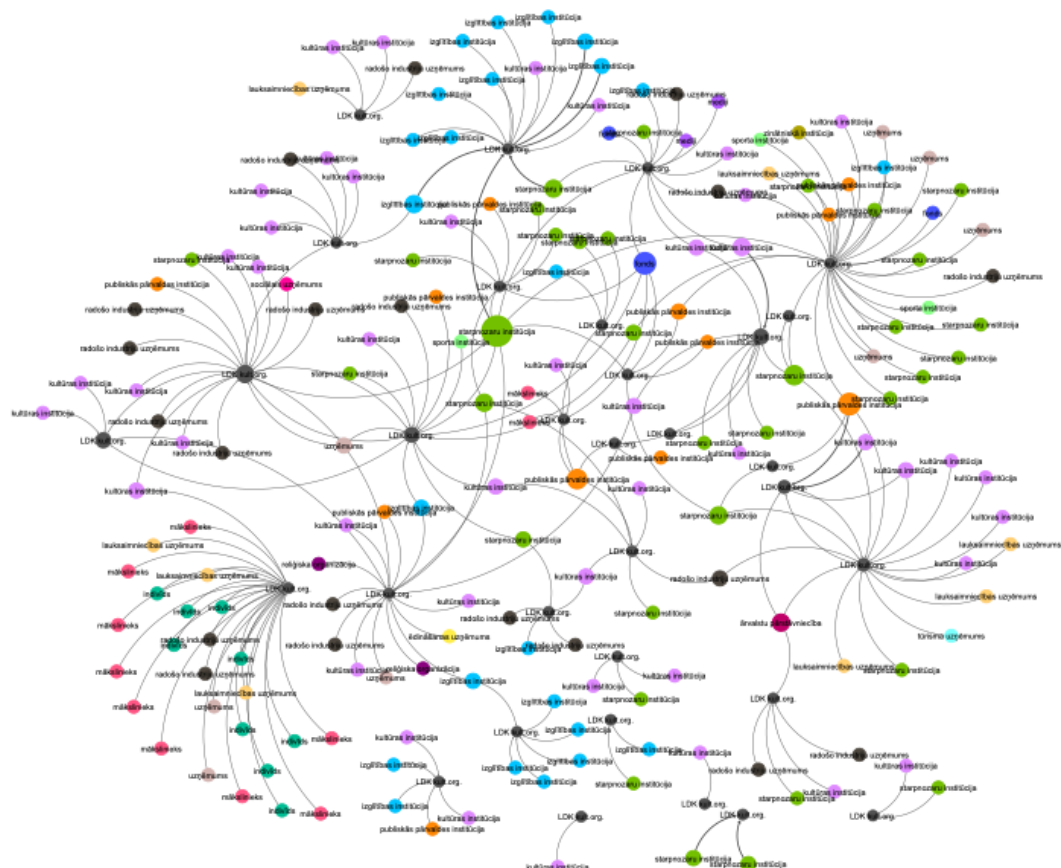
Vietējo sadarbību tīklā, atbilstoši sniegtajiem datiem, tika identificēti 186 papildinošie sadarbības partneri. Pētījuma autores visas organizācijas iedalīja pēc divu līmeņu apakšnozarēm, lai varētu konstatēt kādu apakšnozaru ietvaros notiek šīs sadarbības. Datu sniedzēji (kultūras organizācijas mērķteritorijās) visbiežāk kā sadarbības partnerus norādīja kultūras institūcijas (24%), starpnozaru institūcijas (18%), izglītības institūcijas (13%) un radošo industriju uzņēmumus (11%). Ja analizējam detalizētāk, tad kultūras institūcijas visbiežāk pārstāv vizuālo mākslu, mūziku, literatūru, nemateriālo kultūras mantojumu, bibliotēkas, kultūras mantojuma un teātra apakšnozares. Retāk – laikmetīgo mākslu un dizainu. No izglītības institūcijām biežāk sadarbojas ar vispārizglītojošām skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm. Salīdzinoši bieži tika identificētas sadarbības ar kādas kopienas vai apakšnozares interešu pārstāvības biedrībām, kā arī ar lauksaimniecības uzņēmumiem.

3. tabula. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados sadarbības partneru vietējā mērogā iedalījums pēc nozarēm, 2024.gads

Sadarbības partneru iedalījums pēc apakšnozares	% sadalījums
kultūras institūcija	24,19%
starpnozaru institūcija	18,28%
izglītības institūcija	12,90%
RI uzņēmums	10,75%

publiskās pārvaldes institūcija	6,45%
mākslinieks	5,91%
indivīds	4,84%
uzņēmums	4,30%
lauksaimniecības uzņēmums	4,30%
sporta institūcija	1,61%
fonds	1,61%
mediji	1,08%
religiska organizācija	1,08%
sociāls uzņēmums	0,54%
ēdināšanas uzņēmums	0,54%
tūrisma uzņēmums	0,54%
ārvalstu pārstāvniecība	0,54%
zinātniska institūcija	0,54%

8. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados sadarbības tīkls vietējā mērogā pēc iedalījuma apakšnozarēs, 2024.gads.

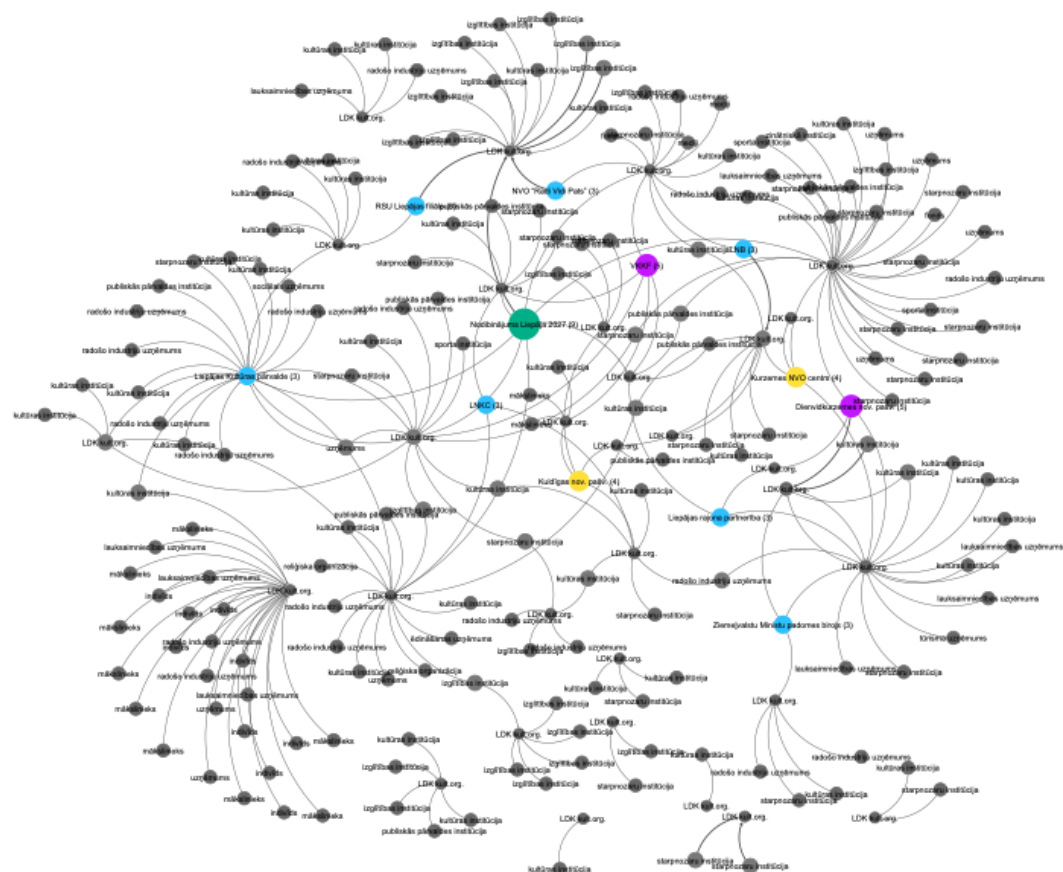

Paskaidrojums: LDK kult.org. – kultūras organizācijas Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados, kas sniedza datus.

Sadarbības tīklos varam identificēt tās organizācijas, kuras mērķteritorijā veidojas kā nozīmīgākais sasaistes punkts (ar kurām visvairāk darbojas dažādas institūcijas, kā arī šīs organizācijas pašas veido sadarbības). Kā organizācijas ar visaugstāko potenciālu piesaistīt citas organizācijas caur sadarbības projektiem dotos parādās: Liepājas valstspilsētas pašvaldības iestāde "Liepājas Kultūras pārvalde", biedrība "Baringtons K2", Kuldīgas novada pašvaldības iestāde "Kuldīgas Galvenā bibliotēka", Karostas glābšanas biedrība un Rucavas tradīciju klubs.

Savukārt kā tās organizācijas, kuras visbiežāk parādās kā sadarbības partneri, ir sekojošas (skatīt arī attēlu nr. 9): nodibinājums "Liepāja 2027", Dienvidkurzemes novada pašvaldība, Valsts Kultūrkapitāla fonds, Kuldīgas novada pašvaldība, Kurzemes NVO centrs, RSU Liepājas filiāle, biedrība "Radi Vidi Pats", Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs, Latvijas Nacionālā bibliotēka, biedrība "Liepājas rajona partnerība", Latvijas Nacionālais kultūras centrs un Liepājas valstspilsētas pašvaldības iestāde "Liepājas Kultūras pārvalde". Šajā sarakstā var identificēt vairākas likumsakarības, kas visticamāk parādītos arī pie lielāka datu apjoma. Visvairāk sadarbības piesaista (1) kultūras politikas veidotāji mērķteritorijās, tai skaitā būtiska partnerību veicinātāja loma jau 2024.gadā iezīmējas nodibinājumam "Liepāja 2027"; (2) finansējuma piešķirēji; (3) vairākas starpnozaru un izglītības institūcijas.

9. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados sadarbības tīkls – biežāk minētie sadarbības partneri, 2024.gads.

Vietējo sadarbību tematiskais kartējums

Lai saprastu, kādas vietēja mēroga sadarbības tika īstenotas, tad informantiem tika lūgts norādīt vienu līdz desmit atslēgas vārdus, domājot par 2024. gadu un īstenotajām vietējām sadarbībām – par kādām tēmām tika īstenotas šīs vietējās sadarbības.

10. attēls. Kultūras organizāciju Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados īstenoto vietējo sadarbību tematiskais loks, 2024.gads.

legūtie dati liecina, ka vietējās sadarbības galvenokārt īstenotas kā kultūras un radošās aktivitātes, izceļot dažādus ar mantojumu, jo īpaši ar nemateriālo kultūras mantojumu saistītus aspektus (mantojums, saglabāšana, tradicionālā kultūra, tradīcijas, vēsture u.tml.) un ar vietējo kopienu, identitāti, lokālpatriotismu saistītas tēmas. Izceļas arī ar bibliotēkām, lasīšanu, grāmatām saistītas tēmas. Kā mērķauditorijas biežāk parādās bērni un jaunieši, kā norises vieta – Karosta un bibliotēkas. Jāatzīmē, ka sadarbības tīklu kartējumā mantojuma organizācijas parādījās mazāk nekā citu nozaru kultūras un starpnozaru institūcijas. Tas varētu liecināt, ka tematiski ar mantojumu un tradīcijām saistītos projektus bieži īsteno arī citu, nevis tieši mantojuma, apakšnozaru institūcijas.

Starptautiskā sadarbība

Iegūtie dati no kultūras organizācijām Liepājas pilsētā, Kuldīgas novadā un Dienvidkurzemes novadā liecina, ka organizācijas starptautiskus sadarbības projektus īsteno maz, kā arī reti piesaista ārvalstu finansējumu. Mērķteritorijas kultūras institūcijas norādījušas, ka starptautiski sadarbojas ar 20 valstīm (Lietuva, Vācija, Francija, Polija, Zviedrija, Nīderlande, Grieķija, Norvēģija, Japāna, Īrija, Somija, Itālija, Lielbritānija, ASV, Ukraina, Slovēnija, Rumānija, Igaunija, Spānija, Horvātija), dažos gadījumos nebija iespējams identificēt sadarbības partneri kā vienu, bet vairāku valstu kopumu. Visbiežāk sadarbības institūcijas bijušas Lietuvā (21% no kopējā sadarbību skaita jeb 13 sadarbības), ievērojami mazāk citās valstīs, no tām biežāk – Vācijā (8%), Francijā (6%) un Polijā (5%).

Analizējot starptautisko partneru pārstāvētās nozares, var secināt, ka lielākā daļa mērķteritorijas institūciju starptautiski sadarbojas ar kultūras institūcijām (42% no kopējā starptautisko sadarbību skaita).

Starptautisko projektu tematiskā analīze liecina par lielu saturisko daudzveidību, īpaši iezīmējas dažādas ar kultūras mantojuma, jo īpaši ar nemateriālo kultūras mantojumu un tā saglabāšanu saistītas tēmas. Būtiska tēma starptautiskajos sadarbības projektos saistīta ar "latviešu" kultūras tematisko loku. Daļēji šāds tematiskais fokuss izskaidro kopumā salīdzinoši mazaktīvo starptautisko sadarbību, jo tematiskā projektu analīze rāda, ka lielā mērā starptautiskajos sadarbības projektos Liepājas, Kuldīgas novada un Dienvidkurzemes novada organizācijas reprezentē latviešu kultūru, mākslu un valodu, kā arī tradicionālo kultūru un mantojumu, nevis sadarbojas par starptautiski aktuālām, horizontālām tēmām.

Vietēja mēroga sadarbība

Apakšpētījuma ietvaros tika iegūti dati par vietēja mēroga sadarbības tīkliem Liepājas pilsētā, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novados, t.sk. sadarbību starp nozarēm un projektu tēmām. Sadarbības tīklā (t.sk. datu sniedzēji un viņu sadarbības partneri) 60% organizāciju ir privāti dibinātas institūcijas (SIA, nodibinājumi, biedrības), bet 40% ir publiskas institūcijas (valsts, pašvaldību, kā arī publiski dibinātas institūcijas). Tīkla zīmējumā var novērot, ka publiskās institūcijas biežāk sadarbojas ar citām publiskām institūcijām, acīmredzot pašvaldības kultūras institūciju tīkls un administratīvās pārvaldības forma veicina šo sadarbību veidošanos. Savukārt privātās organizācijas veido sadarbības ar dažādiem juridiskiem spēlētājiem, tomēr biežāk – ar privāto sektoru. Apmēram puse no sadarbībām tiek veidotas dažādos veidos finansētu projektu ietvaros (53%), bet otra puse (47%) – ar citiem vietējiem sadarbības partneriem (gan kultūras nozarē, gan ārpus bez finansiālām saistībām. Tas liecina par ļoti aktīvām sadarbības saitēm starp vietējām organizācijām, veidojot dažādus neformālus sadarbības tīklus un sadarbojoties ne tikai finansiālu saistību ietvaros.

Datu sniedzēji (kultūras organizācijas mērķteritorijās) visbiežāk kā sadarbības partnerus norādīja kultūras institūcijas (24%), starpnozaru institūcijas (18%), izglītības institūcijas (13%) un radošo industriju uzņēmumus (11%). Ja analizējam detalizētāk, tad kultūras institūcijas visbiežāk pārstāv vizuālo mākslu, mūziku, literatūru, nemateriālo kultūras mantojumu, bibliotēkas, kultūras mantojuma un teātra apakšnozares. Retāk – laikmetīgo mākslu un dizainu. No izglītības institūcijām biežāk sadarbojas ar vispārīgizglītojošām skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm. Salīdzinoši bieži tika identificētas sadarbības ar kādas kopienas vai apakšnozares interešu pārstāvības biedrībām, kā arī ar lauksaimniecības uzņēmumiem.

Kā sadarbības partneri visbiežāk parādās sekojošas organizācijas: nodibinājums "Liepāja 2027", Dienvidkurzemes novada pašvaldība, Valsts Kultūrkapitāla fonds, Kuldīgas novada pašvaldība, Kurzemes NVO centrs, RSU Liepājas filiāle, biedrība "Radi Vidi Pats", Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs, Latvijas Nacionālā bibliotēka, biedrība "Liepājas rajona partnerība", Latvijas Nacionālais kultūras centrs un Liepājas valstspilsētas pašvaldības iestāde "Liepājas Kultūras pārvalde". Šajā organizāciju sarakstā var identificēt vairākas likumsakarības, kas visticamāk parādītos arī pie lielāka datu apjoma. Visvairāk sadarbības piesaista (1) kultūras politikas veidotāji mērķteritorijās, tai skaitā būtiska partnerību veicinātāja loma jau 2024.gadā iezīmējas nodibinājumam "Liepāja 2027"; (2) finansējuma piešķirēji; (3) vairākas starpnozaru un izglītības institūcijas.

Iegūtie dati liecina, ka vietējās sadarbības galvenokārt īstēnotas kā kultūras un radošās aktivitātes, izceļot dažādus ar mantojumu, jo īpaši ar nemateriālo kultūras mantojumu saistītus aspektus (mantojums, saglabāšana, tradicionālā kultūra, tradīcijas, vēsture u.tml.) un ar vietējo kopienu, identitāti, lokālpatriotismu saistītas tēmas. Izceļas arī ar bibliotēkām, lasīšanu, grāmatām saistītas tēmas. Kā mērķauditorijas biežāk parādās bērni un jaunieši, kā norises vieta – Karosta un bibliotēkas. Jāatzīmē, ka sadarbības tīklu kartējumā

mantojuma organizācijas parādījās mazāk nekā citu nozaru kultūras un starpnozaru institūcijas. Tas varētu liecināt, ka tematiski ar mantojumu un tradīcijām saistītos projektus bieži īsteno arī citu, nevis tieši mantojuma, apakšnozaru institūcijas.